

07.01 Το σκιάχτρο - Ολική καταστροφή στις καλλιέργειες

Θέμα : Η είδηση μιας μεγάλης καταστροφής καλλιεργειών, όπως καταγράφηκε σε εφημερίδα.

Ενότητες και Πλαγιότιτλοι

1^η Ενότητα : Ανυπολόγιστες ... και τη φετινή σοδειά.

Πλαγιότιτλος : Σύντομη παρουσίαση της είδησης για την καταστροφή στις καλλιέργειες.

2^η Ενότητα : Στα Χανιά ... γίνουν εξαγωγές.

Πλαγιότιτλος : Αναλυτική παρουσίαση των ζημιών, των προβλημάτων που προκλήθηκαν και των τρόπων αντιμετώπισής τους.

Σχήματα Λόγου

Προσωποποίηση : Είναι το Σχήμα Λόγου στο οποίο δίνουμε σε άψυχα ή σε ζώα ανθρώπινες ιδιότητες.

π.χ. *Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη*

περπατώντας η Δόξα μονάχη...

(απόσπασμα από το επίγραμμα του Διονυσίου Σολωμού "Ψαρά")

Εικόνα : Είναι η παράσταση που σχηματίζεται στη σκέψη ή στη φαντασία μας για ένα πρόσωπο, τοπίο ή γεγονός με τον προφορικό ή τον γραπτό λόγο.

Π.χ. Το 'ντυσαν με παλιόρουχα και το 'στησαν στη μέση του μεγάλου χωραφιού.

Ονοματικές και ρηματικές φράσεις

Ονοματικές λέγονται οι φράσεις στις οποίες υπάρχουν μόνο ονόματα (ουσιαστικά, επίθετα) και καθόλου ρήματα.

Χρησιμοποιούνται συνήθως ως τίτλοι βιβλίων, άρθρων, ταινιών κ.λ.π. Η ασάφεια σχετικά με το περιεχόμενό τους κεντρίζει το ενδιαφέρον των αναγνωστών.

Ρηματικές λέγονται οι φράσεις που περιέχουν και ρήμα.

Μετατροπή ονοματικής φράσης σε ρηματική

Μετατρέπουμε το ουσιαστικό που είναι σε πτώση Ονομαστική στο αντίστοιχο ρήμα και κάνουμε όλες τις άλλες απαραίτητες αλλαγές.

π.χ. Πτώση της τιμής της βενζίνης --> Πέφτει η τιμή της βενζίνης

Κατανόηση του μαθήματος --> Κατανοώ το μάθημα.

Μετατροπή ρηματικής φράσης σε ονοματική :

Μετατρέπουμε το ρήμα σε ουσιαστικό σε πτώση Ονομαστική, ενώ το υποκείμενο του ρήματος το γράφουμε σε πτώση Γενική.

Το νερό ρέει --> Η ροή του νερού.

Ο αγώνας άρχισε --> Αρχή (ή έναρξη) του αγώνα.

Επίθετα σε -ης -ης -ες

	Ενικός αριθμός	
Ον.	ο/η ακριβής	το ακριβές
Γεν.	του/της ακριβούς	του ακριβούς
Αιτ.	τον/την ακριβή	το ακριβές
Κλ.	-	-
	Πληθυντικός αριθμός	
Ον.	οι ακριβείς	τα ακριβή
Γεν.	των ακριβών	των ακριβών
Αιτ.	τους/τις ακριβείς	τα ακριβή
Κλ.	-	-

Όπως το επίθετο ο ακριβής – η ακριβής – το ακριβές κλίνονται και τα : βυσσινης, θαλασσης, καφετης, κεραμιδης, τριανταφυλλης, χρυσαφης κ.ά.

Οι Μετοχές

Οι Μετοχές που στην παθητική φωνή καταλήγουν σε –μενος, -μενη, -μενο, παίζουν το ρόλο επιθέτων, γι' αυτό λέγονται ρηματικά επίθετα ή επιθετικές μετοχές.

Οι Μετοχές, όπως και τα επίθετα χρησιμοποιούνται ως :

- Προσδιορισμοί (προσδιορίζουν ένα ουσιαστικό π.χ. τεντωμένο χέρι).

- Κατηγορούμενα (προσδιορίζουν ουσιαστικά μέσω ενός συνδετικού ρήματος π.χ. το πρόσωπο του Βασίλη ήταν χαρούμενο).
- Ουσιαστικά (όπως και τα επίθετα έτσι και οι μετοχές μπορεί να λειτουργούν ως ουσιαστικά, όταν το ουσιαστικό που προσδιορίζουν λείπει επειδή εννοείται εύκολα). Τότε η Μετοχή μπορεί να αποτελέσει Υποκείμενο ή Αντικείμενο Ρημάτων π.χ. Ο πεινασμένος καρβέλια ονειρεύεται...

Η Ορθογραφία των Μετοχών

-όμενος, -όμενη, -όμενο (π.χ. αισθανόμενος -η -ο από το ρήμα αισθάνομαι)

-ώμενος, -ώμενη, -ώμενο (π.χ. ορμώμενος -η -ο από το ρήμα ορμώμαι = έχω ξεκινήσει από)

-ωμένος, -ωμένη, -ωμένο (π.χ. πληγωμένος -η -ο από το ρήμα πληγώνομαι)

-ούμενος, -ούμενη, -ούμενο (π.χ. προσποιούμενος -η, -ο, από το ρήμα προσποιούμαι)

-σμένος, -σμένη, -σμένο (π.χ. λυγισμένος -η, -ο από το ρήμα λυγίζομαι)

-μμένος, -μμένη, -μμένο (π.χ. καλυμμένος -η, -ο από το ρήμα καλύπτομαι)

Τα ρήματα που έχουν χαρακτήρα π, β, φ ή πτ σχηματίζουν την παθητική μετοχή με μμ.

π.χ. αλεί-φ-ομαι – αλειμμένος, ρά-β-ομαι – ραμμένος, καλύ-πτ-ω - καλυμμένος

Όλες οι μετοχές που τελειώνουν σε -ωμένος, -ωμένη, -ωμένο και -ώμενος, -ώμενη, -ώμενο γράφονται με ωμέγα (ω):

π.χ. πληγωμένος, πληρωμένος, τιμώμενος, τιμώμενη κτλ.

Όλες οι παθητικές μετοχές κλίνονται όπως τα αντίστοιχα επίθετα που έχουν τις ίδιες καταλήξεις. Έτσι, π.χ. η μετοχή φοβισμένος κλίνεται όπως το επίθετο ο ξένος.